

1. Az elmúlt tíz évben lezajlott és felgyorsuló társadalmi változások, az ügyészség helyzetében és megítélésében végbement folyamatok, a büntető törvénykönyv és a büntetőeljárás törvény részbeni újrakodifikálása szükségessé tették a 2001. június 27-én hatályba lépett 2001. évi XXXI. törvénnyel (a továbbiakban: törvény) a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény (a továbbiakban: ügyészségi törvény) átfogó, továbbá az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: szolgálati törvény) részleges módosítását.

A törvény lehetővé tette az ügyészség részére a titkos információgyűjtést, teljeskörűen újraszabályozta az ügyészség büntetés-végrehajtási felügyeleti tevékenységét, meghatározta az új szabálysértési törvényből az ügyészségre háruló feladatokat, kiszélesítette az ügyészségi nyomozások körét.

A törvény eleget tett az Alkotmánybíróság 2/2000. (II. 25.) AB határozatában foglaltaknak is. A határozat ugyanis megállapította, hogy alkotmányellenes helyzet keletkezett annak következtében, hogy az ügyészségi törvény az ügyészi óvás elbírálásával kapcsolatban nem szabályozta a jogérvényesülés kiszámíthatóságának a jogbiztonság követelményének megfelelő eljárási garanciáit. A törvény ezért meghatározta az ügyészi óvás új szabályait az Alkotmánybíróság iránymutatásának megfelelően. Az így megállapított új szabályozás kielégíti mindazon alkotmányos követelményeket, amelyeket az említett alkotmánybírósági határozat a jogbiztonság és a törvényesség érvényesítése érdekében az ügyészi óvás jogintézményével szemben felállított.

A törvény előkészítésével párhuzamosan folyt az ügyészi szervezet belső korszerűsítése. Erre azért volt szükség, mert bár az ügyészség helyt állt az elmúlt évtized minőségileg változó, mennyiségileg növekvő munkaterhével szemben, ugyanakkor a hatékonyság további növeléséhez belső erőforrások már nem álltak rendelkezésre. Ezért elengedhetetlenné vált az ügyészség szervezetének korszerűsítése. A szervezetet rugalmasabbá kellett tenni, fokozott figyelmet fordítva a gazdasági bűncselekmények üldözésére, az informatika fejlesztésére, valamint az Európai Unióhoz történő csatlakozásra való felkészülésre.

Az ügyészség 2001-ben elkezdett szervezeti reformja keretében, elsősorban a kiemelkedő súlyú bűncselekmények elkövetőivel szembeni hatékonyabb fellépés érdekében létrejött és elkezdte működését a Központi Ügyészségi Nyomozó Hivatal. A Hivatal elsősorban a kiemelkedő súlyú, a szervezett bűnözéssel kapcsolatba hozható, a korrupciós jellegű, továbbá az országgyűlési képviselők és az Alkotmányban felsorolt intézményeknek az

Országgyűlés által választott tisztségviselői által elkövetett és más, az előbbiekhöz hasonló súlyú bűncselekmények nyomozását végzi, ezekben az ügyekben vádhatóságként és egyes esetekben a vád képviselőjeként is eljár. A Hivatal létrehozása, az azzal járó dologi és személyi kiadások fedezése belső erőforrásokból történt.

A Legfőbb Ügyészségen létrejött a Kiemelt Ügyek Osztálya, amely a rendkívül nehéz ténybeli és jogi megítélésű, bonyolult, elsősorban gazdasági, illetve a szervezett bűnözés körébe tartozó bűnügyek fokozott ügyészi felügyeletét látja el.

A reform nagy jelentőséget tulajdonít a környezet komplex védelmének, hasonlóan a gyermek- és ifjúságvédelemnek, s javítani kíván e két terület személyi és tárgyi feltételein. Kiemelt figyelmet fordít az informatikai fejlesztésre, az egységes ügyészi hálózat létrehozására, s végül, de nem utolsósorban biztosítja a magas szintű felkészülést az Európai Unióhoz történő csatlakozásra.

A reform a Fővárosi Főügyészség és a kerületi ügyészségek speciális helyzetét is figyelembe vette. A fővárosi kerületi ügyészségek tevékenységére vonatkozó mutatókból kiderült, hogy az V-VIII. és XIII. Kerületi Ügyészség munkaterhe oly nagy volt, hogy a szervezet nagysága miatt nehéz volt megoldani a hatékony munkaszervezést. Ezért elkerülhetlenné vált a kerületi ügyészség kettéválasztása, melynek eredményeként – a 38/2001. (IV. 5.) KE határozat nyomán – 2001. május 2-től önálló ügyészségként működik a VIII. Kerületi, valamint az V. és XIII. Kerületi Ügyészség.

2. Az ismertté vált bűncselekmények száma (1999: 505.716, 2000: 450.673, 2001: 465.694) alapvetően nem változtat az ügyészi szervezet munkaterhén, de ki kell emelni, hogy a fiatalkori bűnözés – s azon belül a kábítószerrel visszaélés bűncselekménye – egyre növekszik. A munkaterhet az a törekvés is növeli, amely eredményesebbé kívánja tenni az ügyészi munkát. Ilyen pl. a nyomozás törvényessége feletti felügyelet körében végzett intenzívebb tevékenység, aminek jelzője az un. fokozott ügyészi felügyelet gyakorlása, erre 2001-ben az eddigi legnagyobb számban (6.957) került sor.

A nyomozás törvényessége feletti felügyelet körében a legjelentősebb munkaterhet a nyomozó hatóságok tevékenységéhez kapcsolódó nagyszámú (43.201) jogorvoslat elbírálása, 8.634 terhelt előzetes letartóztatásának elrendelésére irányuló nyomozó hatósági előterjesztésből eredő intézkedések megtétele, továbbá a nyomozás befejezése utáni, a vádemelésre (107.271) és ügyészi hatáskörbe tartozó nyomozás megszüntetésre (2.980) vonatkozó

nyomozó hatósági javaslat tekintetében való állásfoglalás és az annak eredményétől függő vádemelés, nyomozás megszüntetés vagy ezzel kapcsolatos más intézkedés jelentette.

A vádképviselő ellátásával kapcsolatos munkateher is tovább növekedett 2001-ben, az előző évi megtorpanáshoz képest a jogerős bírósági határozattal befejezett ügyek száma 5,5 %-kal, a terheltek száma ugyancsak 5,5 %-kal emelkedett. Változatlan a nagy terjedelmű, jelentős tárgyi súlyú, bonyolult ténybeli, és jogi megítélésű ügyek számának és arányának a folyamatos emelkedése.

A kisebb tárgyi súlyú bűncselekményeket elkövető terheltek gyorsabb felelősségre vonását az ügyészség 2001-ben is elsődlegesen a bíróság elé állítások fokozott szorgalmazásával biztosította. Az ekként befejezett ügyek száma 10,6 %-kal, a bíróság elé állított terheltek száma pedig 8,7 %-kal emelkedett. A korábbi években észlelt dinamikus növekedés tehát folytatódott.

Az 1998. évi LXXXVII. törvény szigorító – s így a büntetés végrehajtásának felfüggesztését tiltó – új rendelkezéseinek hatása továbbra is érzékelhető volt, a kisebb számszerű növekedés ellenére az aránybeli csökkenő tendencia 2001-ben sem változott. Az elbírált ügyek 26,7 %-ában, a terheltek 21,5 %-ával szemben tárgyaláson kívül hoztak érdemi döntést a bíróságok.

A büntetőeljárás törvénynek az 1999. évi CX. törvénnyel módosított s 2000. március 1-jén hatályba lépett új rendelkezései – eljárás távollévő terhelttel szemben, lemondás a tárgyalásról – a vádképviselői munka új módszerekkel történő ellátását igényelték. Az új jogintézmények elsajátítása és zökkenőmentes alkalmazása, a felmerült jogértelmezést igénylő kérdések eldöntése változatlanul többlet-feladatot hárított az ügyészi szervezetre.

Az első fokon tárgyalta ügyek száma 2000-hez képest 1.843-mal emelkedett. A korábbi években az ügyész közel minden második ügyben jelen volt a tárgyaláson, ez a részvételi arány 2001-ben 51,2 % volt. A büntető eljárásokban az ügyész tárgyalási részvétele a törvény rendelkezése alapján kötelező, míg az ilyen kötelezettséggel nem járó vétségi eljárásokban – bizonyítási nehézség, illetve az eldöntendő jogkérdés jelentősége miatt – az ügyek 32,7 %-ában jelentették be az ügyészek a tárgyalási részvételüket.

A másodfokú eljárásban elbírált ügyek száma is tovább emelkedett 2001-ben (11,3 %-kal, míg a felülbírálattal érintett terheltek száma 8,3 %-kal), s hasonlóan nőtt a perújítási kérelmek és indítványok száma is, de ez a jogerősen elbírált ügyeknek csak kisebb hányadát érintette.

Ugyancsak folyamatos és jelentős növekedés tapasztalható a felülvizsgálati eljárások számában a rendkívüli perorvoslatok körében. A Legfelsőbb Bíróság az előző évi 227 ügyhöz képest 2001-ben 261 ügyben küldte meg a felülvizsgálati indítványt nyilatkozattételre, s az ügyészség 56 ügyben nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

A büntetés-végrehajtási területen történt jogszabályi változások, valamint a fogva tartottak emberi jogainak védelmével kapcsolatos – nemzetközi szervezetek részéről is megnyilvánuló – fokozódó elvárások folytán hangsúlyosabbá vált az ügyészi felügyeleti munka (vizsgálat) a büntetés-végrehajtási intézetekben, a rendőrségi fogdáknban, a nyomozó hatóságok előállító helyiségeiben, valamint a határőrség idegenrendészeti fogdáin, közösségi szálláshelyein. 2001-ben tovább nőtt a fogva tartotti létszám, amely az intézetekben tapasztalható zsúfoltság okozta események és veszélyhelyzetek miatt egyre szorosabb ügyészi felügyeletet igényelt, s ez a költségvetés tervezésekor előre nem látható költségnövekedést eredményezett.

Magánjogi és közigazgatási jogi területen az ügyészségek 2001-ben 4.899 vizsgálatot folytattak, közel 700-zal többet, mint az előző évben. Az önkormányzati szervek hatósági munkáját 1.249, a szabálysértési hatóságok tevékenységét 710 vizsgálat érintette. Megvizsgálták az ügyészségek 1.424 egyesület és 868 alapítvány működésének törvényességét.

Az észlelt törvénysértések orvoslása végett az ügyészségek 6.849 intézkedést tettek. Ezen belül törvénysértő határozat ellen 1.958 óvást emeltek, törvénysértő gyakorlat vagy mulasztásban megnyilvánuló törvénysértés miatt 2.944 felszólalást nyújtottak be, kisebb súlyú jogszabálysértés miatt 1.832 esetben jelzéssel éltek.

A 2000. március 1-jén hatályba lépett, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 2001-ben már teljes körűen éreztette hatását. Az ügyészségekhez kötelezően megküldött, az előző évi 21.520-ról 40.057-re emelkedett eljárást megszüntető határozatok vizsgálata alapján a határozatot hatályon kívül helyező és az eljárás folytatására utasító intézkedések száma 180-ról 466-ra nőtt.

Kiseb mértékben, 16.779-re nőtt az elővezetés ügyészi jóváhagyása iránti megkeresések száma. Ezekből az ügyész az iratok vizsgálata után az elővezetés jóváhagyását 1.343 esetben megtagadta.

Erősödött az ügyészség magánjogi tevékenysége is. Ezek közül érdemes kiemelni a következőket:

A közhiteles cégjegyzék valós tartalma iránti közbizalom a gazdasági élet szereplőinek is fontos érdeke. Ezt segítő az ügyészségek az elmúlt évben 1.723 (az előző évben 600) ügyben kezdeményeztek cégtörvényességi felügyeleti eljárást, és 515 (az előző évben 216) ügyben ún. „fantom cégek” ellen hivatalbóli törlési eljárást.

A korábbi években nagy számban létrejött civil szervezetek egy része többnyire a megfelelő anyagi feltételek hiánya miatt célját nem tudja megvalósítani, tevékenységét fokozatosan megszünteti. Az ügyészségek vizsgálati megállapításaik alapján 2001-ben 375 (az előző évben 327) alapítvány és 672 (az előző évben 475) egyesület ellen nyújtottak be keresetet a bírósághoz túlnyomó részben a megszűnés megállapítása iránt.

A magánjogi szakági tevékenység elsődleges törekvése, hogy a jogszabályban meghatározott lehetőségekkel élve fellépjen a környezetet veszélyeztető és abban kárt okozó természetes személyekkel és szervezetekkel szemben.

Az ügyészségek az elmúlt évben 62 (a megelőző évben 44) polgári jogi keresetet nyújtottak be környezeti veszélyeztetéstől eltiltás, illetőleg környezetveszélyeztető tevékenységgel okozott kár megtérítése iránt.

3. Az ügyészi szervezet funkcionális tevékenységéből kiemelésre érdemesek a nemzetközi kapcsolatokban az EU tagországok legfőbb ügyészei részére évente megrendezendő EUROJUSTICE konferenciák – amelynek a magyar legfőbb ügyész több éve meghívottként rendszeres résztvevője – s amelyek már évek óta számos feladatot határoztak meg az EU tagországok ügyészségei közötti szorosabb együttműködés érdekében. A tagországok nemzeti ügyészségei közötti vádhatósági koordináció céljából 2001. márciusában felállított EUROJUST az együttműködés rendkívül gyors formáit igyekszik megvalósítani az EU tagállamokat összekötő Európai Igazságügyi Hálózat (European Judicial Network) mellett, amelynek végpontjait döntő többségükben az ügyészséghez telepítették. 2001-ben még inkább előtérbe került az a követelmény, hogy mindhárom együttműködési formához csatlakozni szándékozó országokban is szükséges minél korábban megteremteni a részvétel feltételeit.

2001-ben tovább növekedett a külföldi igazságügyi hatóságokkal való hivatalos érintkezések, kapcsolatfelvételek száma, s változatlanul nagy jelentőséget tulajdonítottunk a szomszédos országokkal kialakított munkakapcsolatok ápolásának, figyelemmel arra, hogy a nemzetközi jogsegélyforgalom jelentős része ezekkel az országokkal bonyolódik. Ebben a körben jelentős eredményeket sikerült elérni abban, hogy a területi ügyészségek is egyre közvetlenebb kapcsolatokat alakíthattak ki elsősorban a határmenti területeken.

Az ügyészségi alkalmazottak egyéni tudásszintjének emelése az egyetlen lehetséges útja annak, hogy az ügyészség hasznosítani tudja az információs rendszereibe eddig befektetett és a jövőben befektetendő hatalmas összeget. Ennek érdekében nyílt közbeszerzési eljárás keretében pályázatot írtunk ki mintegy 1.500 ügyészségi alkalmazott informatikai képzése végett, melynek során az ECDL-Start vizsgáinak letételére kapnak elméleti és gyakorlati oktatást.

Ez annál is inkább szükséges, mert az informatikai fejlesztések révén az ügyészség ma már 132 szervezeti egységben egy-egy munkaállomással kapcsolódik a központi hálózathoz, s amely lehetővé teszi az országos nyilvántartások, statisztikák naprakész frissítését – ez off-line működés esetén 4-5 hetet is igénybe vett –, a hozzáférési jogosultságoknak megfelelően biztosítja központi adatbázisok elérését, valamint az on-line adatszolgáltatást és a nyilvántartásokon történő lekérdezések végrehajtását az ügyészi szervek számára.

Az előzőkhöz kapcsolódóan az ügyészi szervezet képzési és továbbképzési terve 2001-ben is az európai uniós felkészülést, az új jogszabályok elsajátítását, az ügyészek specializálódását, a strukturális átalakítás és a személyi változások következtében jelentkező igények teljesítését szolgálta.

4. A különböző ügyészi szakterületeken az ügyészségek ügyforgalmára vonatkozó összesített kimutatások szerint az iktatott ügyiratok száma 2001-ben 782.620 volt, 6,5 %-kal több a 2000. évi 734.702-nél. A büntetőjogi szakterületen iktatott 672.941 ügyirat 2,8 %-kal több a 2000. évi 654.470-nél, a törvényességi felügyeleti és magánjogi szakterületre érkezett 109.679 ügyirat 36,7 %-kal több a 2000-ben iktatott 80.232-nél.

Az említett tevékenységekből következő és a vázolt ügyérkezési adatokból látható feladatok megoldását megkönnyítette, hogy a létszámhiány az ügyészi

szervezet egészét tekintve továbbra is elviselhető mértékű volt, bár kissé emelkedett, az azt megelőző évi 8,4 %-ról 9,4 %-ra. A létszámhiány oka, hogy 1997. október 1-je óta a fogalmazó ügyészi kinevezésére – három év joggyakorlat, sikeres szakvizsga, majd kötelező titkári működés után – majd öt év elteltével kerülhet sor.

Az elkövetkező évek várható ügyészi létszámbővítésére, a természetes munkaerőmozgás utánpótlására, valamint az üres álláshelyek folyamatos betöltésére a jelenlegi fogalmazói és titkári létszám, az évenkénti átlagos fogalmazói felvétellel biztosítottak látszik.

5. Az ügyészi szervezet szakmai feladataihoz szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítására a 2001. évben 15.120,0 millió forint eredeti előirányzat állt rendelkezésre.

Ez az összeg az év végére 17.761,6 millió forintra változott.

Az előirányzatok a következő jogcímeneken változtak:

		<u>millió forint</u>
Eredeti előirányzat		15.120,0
<u>Pótelőirányzatok</u>		
- Minimálbér emelésére pótelőirányzat	+	15,6
- Ügyészségi alkalmazottak új illetm. rendszerére (életpálya kül.)	+	273,1
- Egyösszegű kereset kiegészítés	+	1,9
- BM vonalak és inf. hálózat működési többletére	+	100,0
<u>Egyéb változások</u>		
- 2000. évi előirányzat maradvány	+	1.251,2
- Bevételi többlet	+	12,9
- Átvett pénzeszközök	+	927,8
<u>ebből:</u>		
címek közötti rendezés		867,8
Hajdú-B. Megyei Bíróságtól		60,0
- Központi beruházás 1999. évi maradvány igénybevétele	+	59,1
Módosított előirányzat összesen:		17.761,6

A növekedés mértéke (2.641,6 millió forint) az eredeti előirányzathoz viszonyítva 17,5 %, míg az előző évi módosított előirányzatot – 13.773,2 millió forint – 19,2 %-kal haladta meg.

A rendelkezésre álló forrás a szakmai feladat ellátáshoz a működési feltételeket biztosította, lehetővé vált a több éven át halasztott nagy felújítások megkezdése és az elhelyezési körülmények javítását célzó beruházások előkészítése és megvalósítása is.

A kiadások forrása döntő többségben (86,8 %) támogatás, a saját bevételek aránya csupán 13,2 %, ebből az elmúlt évi maradvány igénybevétele 7 %-ot tesz ki.

A saját bevétel (működési) jellemzően az üdülő igénybevételeért fizetett térítési díj, a bevételek köre és mértéke nem növelhető, a 2001. évben elért bevételi többlet egyszeri, annak összege bázisként nem vehető figyelembe.

Az ügyészi szervezet vállalkozási tevékenységet nem végez, alapítványokat nem támogatott.

Államháztartáson kívülre 256 ezer forint pénzeszközátadása történt meg, melyből a Legfőbb Ügyészségi Dolgozók Szakszervezete 150,0 ezer, a Magyar Kriminológiai Társaság 100,0 ezer, míg a Fehérgyűri Közhasznú Egyesület 6,0 ezer forintban részesült.

Az elmúlt évben a kincstári finanszírozás, az előirányzat-gazdálkodási rendszer, a program finanszírozás, és a szolgáltatott információ kedvezően hatott a gazdálkodásra. Az előirányzatok alakulásáról készített és havi rendszerességgel megküldött adatszolgáltatás a fejezet részére kellő időben jelezte az intézményi bevételek és kiadások alakulását.

A fejezet költségvetésében tartalékként kezelt előirányzat nem volt.

A központi költségvetés tartalékából a fejezet részére jóváhagyott pótelőirányzati összegek rendeltetésszerű felhasználása megtörtént.

Az ügyészségi alkalmazottak lakáshoz jutásának feltételeit 35,1 millió forint támogatás folyósításával segítette az ügyészi szervezet.

Az e célra elkülönített alap további bevételi forrása a korábban folyósított kölcsönök törlesztő összege is. Kölcsönre átlagosan 420 ezer forint jutott, ami a kialakult lakásárakra figyelemmel csekély mértékű.

A Kincstári Egységes Számlán kívül pénzforgalom nem bonyolódott.

A költségvetési beszámoló vagyonszármazékok adatai alapján az év közben elvégzett beruházások és felújítások eredményeként az ügyészség tárgyi eszközeinek nettó értéke az év végén 4,5 milliárd forint, melyből a 2001. évi növekedés 1,2 milliárd forint. Az ingatlanok tárgyévi növekedése 837 millió forint, ebből Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség új épülete 565,2 millió forint, míg a más épületeken végrehajtott felújítások értéke 271,8 millió forint.

Az immateriális javak értéke 2,4 millió forinttal csökkent, mivel az éves értékcsökkenés meghaladta az új beszerzések értékét.

A gépek, berendezések és felszerelések értéke 733,6 millió forinttal növekedett elsősorban az év közben megvalósított számítástechnikai fejlesztésekkel összefüggésben. A gépjárművek nettó értéke 7,5 millió forinttal csökkent, mivel a beszerzett új járművek értéke kevesebb volt mint az elszámolt értékcsökkenés összege.

A befejezetlen beruházások állománya az előző évihez viszonyítva 346,9 millió forinttal csökkent a tárgyévi befejezett beruházások üzembe helyezése következtében.

A letéti számla a jogszabályi előírásoknak megfelelően az elhunyt ügyészségi alkalmazottak bér- és bérjellegű járandóságainak kezelésére szolgál. Kifizetések a jogerős hagyatékátadó végzés bemutatása után történnek.

A letéti számla 2001. évi nyitó összege 351 ezer forint volt, bevételként 395 ezer forint, míg kiadásként 364 ezer forint elszámolása után a záró egyenleg 382 ezer forint.

Maradványként a 2001. és előző években elhalálozott dolgozók hagyatéki eljárás alá vont járandósága szerepel, amely jogerős hagyatéki átadott végzés, illetve értesítés hiányában 2002. évre húzódik át. 2001. évről 181.240,-Ft. Előző évekről pedig 201.098,-Ft található a letéti számlán.

A fejezet 2001. évi előirányzat maradványa 1.660,1 millió forint, mely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt.

A központi beruházások 757,7 millió forint maradványából a részben PHARE forrásból megvalósuló informatikai fejlesztés társfinanszírozási része 502,4 millió forint, míg a fennmaradó 255,3 millió forint az egyéb folyamatban lévő beruházások forrásmaradványa 2002. évi felhasználásra ütemezve.

A működési költségvetés 902,4 millió forint maradványa részben a szállítói tartozások, részben pedig az áthúzódó kötelezettségek fedezete.

1. Cím: Ügyészségek

Megnevezés	2000. évi tény	2001.évi eredeti ei.	2001.évi törvényi módosít- ott ei.	2001.évi módosított ei.	2001. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3	4.	5.	6.	7.
	millió forintban egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	12.312,3	13.955,7	-	15.934,2	15.059,4	122,3	94,5
ebből: személyi juttatás	7.375,0	8.565,5	-	8.784,5	8.663,5	117,5	98,6
központi beruházás	958,0	-	-	1.141,9	1.141,9	119,2	100,0
Bevétel	792,8	46,0	-	1.399,2	1.406,0	177,3	100,5
Támogatás	11.939,7	13.909,7	-	14.535,0	14.535,0	121,7	100,0
Létszám (fő)	2870	3406	*	3405	3034	105,7	89,1

millió forintban egy tizedessel

2001. évi előirányzat- módosítások levezetése	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
Eredeti előirányzat	13.955,7	46,0	13.909,7	8.565,5
Módosítások jogcímenként	-	-	-	-
Kormány hatáskörben	382,9	-	382,9	211,1
Fejezeti hatáskörben	1.536,5	1.294,1	242,4	7,9
Intézményi hatáskörben	59,1	59,1	-	-
Módosított előirányzat	15.934,2	1.399,2	14.535,0	8.784,5

A címhez tartozó ügyészségek működéséhez a fejezet összes kiadásának 89,7 %-a – 15.934,2 millió forint – állt rendelkezésre.

A fenti összegből 15.059,4 millió forint felhasználása történt meg, ami 94,5 %-os teljesítésnek felel meg.

A Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló törvény az ügyészi szervezet részére 2001. január 1-től 38 fős ügyészi, 15 fős tisztviselői és 20 fős írnoki létszámfejlesztést is lehetővé tett. Ugyanezen törvény szerint 2001. január 1-től a legalacsonyabb ügyészi alapilletmény 188.350 Ft volt. Ez a 2000. évi legalacsonyabb ügyészi alapilletményénél 8,75 %-kal magasabb.

A minimálbér 40.000 Ft-ra történő felemelése a fizikai alkalmazottak jelentős részét, az 1-3. fizetési fokozatba sorolt ügykezelőket, (írnokokat) és a pálya kezdetén álló tisztviselőket érintette.

A minimálbér emelése megteremtette annak lehetőségét, hogy a legalacsonyabb jövedelmek jelentősen emelkedhessenek. Hatásaként azonban megszűntek az addig meglévő és indokolt bérkülönbségek, így a 10 éve ügyészségi szolgálati viszonyban álló és a kezdő ügykezelő (írnok) illetménye között 1.437 Ft volt az eltérés.

2001. július 1-jétől megváltozott a nem ügyész ügyészségi alkalmazottak javadalmazása. Az életpálya-különbözet bevezetésével – az ügyész és a fizikai alkalmazott kivételével – az ügyészségi alkalmazottak alapilletménye és beosztási pótléka azonos lett a köztisztviselők illetménykiegészítéssel növelt alapilletményével.

Az életpálya-különbözet általában kedvező bérbeli változást eredményezett, ugyanakkor azonban nem változott az ügyészek javadalmazásának szabályozása, mely – a növekvő munkateher, a fokozott követelmények mellett – egyre növekvő feszültség forrása, s bár 2001. évben a pálya elhagyását súlyos mértékben még nem befolyásolta, hatásával számolni kell.

Jubileumi jutalom, segély és albérleti hozzájárulás, valamint az étkezési költségterítés összege az előző évi 180,2 millió forinttal szemben 177,6 millió forint felhasználást jelentett.

A csökkenést a jubileumi jutalomra jogosultak számának tárgyévi csökkenése okozta.

A személyi juttatásokat terhelő járulékokra 3.097,0 millió forint kifizetés történt, az előirányzat maradvány összege 36,7 millió forint.

Dologi, működési kiadásokra az előző évi 1.048,0 millió forinttal szemben 1312,8 millió forint felhasználása történt meg, ami 25,3 %-os növekedésnek felel meg.

Az emelkedés összetevői: áremelkedés, beruházásból megvalósult irodabővítések, gépbeszerzések, informatikai fejlesztések üzemeltetési többletköltségei.

Az ügyészi szervezetek elhelyezési körülményei jelenleg rendkívül kedvezőtlenek. Az elmúlt évtizedek szűkös anyagi lehetőségei nem adtak módot arra, hogy az ügyészi munka – ennek következtében az ügyészségi alkalmazottak létszáma – folyamatos növekedését épületekkel, irodai férőhelyekkel követni lehessen. Több helyütt már-már elviselhetetlen, az ügyészség társadalmi szerepéhez méltatlan helyzet, zsúfoltság alakult ki, mely természetesen az ügyészi munka hatékonyságát is kedvezőtlenül befolyásolta.

Az az ugyancsak a múltból örökölt gyakorlat, mely szerint a bíróságokkal közös használatú épületekben az ügyészségek nem rendelkeznek kezelői jogokkal, tovább súlyosbítja az elhelyezési gondokat, ugyanis a bíróságok hasonló okokból szintén növelni kívánják irodaterületeiket.

A központi beruházási előirányzat terhére 2001 évben folytatódott, illetve befejeződött a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség és a Nyíregyházi Városi Ügyészség új közös székházának építése, felszerelése. Ez ma az ügyészi szervezet legkorszerűbb, legjobban felszerelt, legszebb épülete.

Új, korszerű ügyészségi épület készült el Pápán, 47 millió forint ráfordítással, és megkezdődött a Markó u. 27. sz. alatti – a Fővárosi Bírósággal közös használatú –Törvényház ügyészségi részének rekonstrukciója. Mint ismeretes ez épületben működik a 2001. június 1-jével létrehozott Központi Ügyészségi Nyomozó Hivatal is.

Fentiek mellett több, 2002 évben induló építési beruházás előkészítési, tervezési munkáira történt kisebb összegű felhasználás.

Irodatechnikai eszközökre – írógépek, diktafonok, iratmegsemmisítők, másológépek – távközlési eszközökre, valamint az ügyészségi informatikai központ és az országos telekommunikációs hálózat kiépítésére 796,7 millió forintot használt fel az ügyészség.

Az épület-felújítási előirányzat terhére megvalósult feladatok közül a jelentősebbek:

- a pécsi ügyészségi irodaház több éve folyó felújításának 2001 évi ütemezése 46,1 millió forint;
- a Pest megyei Főügyészség Vörösmarty úti épületének szintén több esztendőre ütemezett felújítására 48,6 millió forint;
- a Veszprém megyei Főügyészség épületének belső felújítására 11,2 millió forint;
- a Markó u. 16. sz. alatti Igazságügyi Palota ügyészség által használt része felújításának tárgyévi ütemére 103,7 millió forint;
- egyéb kisebb volumenű munkákra, illetve egyes helyi ügyészségi épületek (Kunszentmiklós, Kunszentmárton, Mezőtúr, Dabas, Szeged, Debrecen, Kecskemét, Buapest IX. kerület, Budapest, Belgrád rkp., Budapest, József krt.) összesen 41,1 millió forint felhasználás történt.

2. Cím: Országos Kriminológiai Intézet

Megnevezés	2000. évi tény	2001.évi eredeti ei.	2001.évi törvényi módosít- tott ei.	2001.évi módosított ei.	2001. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3	4.	5.	6.	7.
	millió forintban egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	152,8	147,3	-	195,7	183,9	120,4	94,0
ebből: személyi juttatás	91,5	94,7	-	116,1	115,7	126,4	99,7
központi beruházás	-	-	-	-	-	-	-
Bevétel	41,7	1,0	-	32,2	41,4	99,3	128,6
Támogatás	134,8	146,3	-	163,5	163,5	121,3	100,0
Létszám (fő)	41	40	*	41	**	100,0	100,0

millió forintban egy tizedessel

2001. évi előirányzat- módosítások levezetése	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
Eredeti előirányzat	147,3	1,0	146,3	94,7
Módosítások jogcímenként	-	-	-	-
Kormány hatáskörben	7,7	-	7,7	5,7
Fejezeti hatáskörben	40,7	31,2	9,5	15,7
Módosított előirányzat	195,7	32,2	163,5	116,1

1. Az Intézet Magyarország egyetlen, a bűnözés okaival, a megelőzés lehetőségeivel és a bűnüldözés aktuális elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozó kutatóintézete. Munkáját Tudományos Tanács segíti és ellenőrzi, melyben helyet foglalnak a Magyar Tudományos Akadémia, az egyetemek jogi karai és a bűnüldözéssel közvetlenül, vagy közvetve érintett főhatóságok magas rangú képviselői. Az Intézet a jogalkotási munkálatok egyik műhelye és vitafóruma. Megállapításait különböző főhatóságok rendszeresen felhasználják.

2. Főbb kutatási feladatok:

- nemzetközi együttműködésben a bűnözéstől való félelem okainak és megelőzésének vizsgálata;
- viktimológiai kutatások, különös tekintettel a tettes-sértett kiegyezés lehetőségeire;
- a fiatalkori bűnözés elemzése, elsősorban a drogpiacon hatásaival összefüggésben;
- a határokon átmenő bűnözés vizsgálata, különös tekintettel az emberkereskedelemre és embercsempészésre;
- az erőszakos és vagyon elleni bűnözés vizsgálata.

3. A Legfőbb Ügyészség kezdeményezésére, illetve felkérése alapján számos anyag készült el a tárgyévben, így többek között:

- tanulmány a külföldiek viktimológiája témakörben a sértetti jogok érvényesüléséről a büntetőeljárásban, különös tekintettel a külföldi sértettekre;
- háttéranyag a jogi személy büntetőjogi felelősségére vonatkozó külföldi tapasztalatok összegzéséről
- javaslat az elméleti tapasztalatok alapján a tanúvédelemmel kapcsolatos jogszabály változtatásokra;
- javaslat a közösség elleni izgatás jogi szabályozásának módosítására;
- háttéranyag az alkotmányos jogok büntetőeljárásbeli érvényesüléséről;

4. Szakmai információcsere részint mások által szervezett szakmai összejöveteleken, részint önállóan szervezett tudományos konferenciák keretében. Az Intézet a tárgyévben az alábbi tudományos rendezvények szervezésében vett részt

- szakmai konferencia a gyerekek kereskedelmi célú szexuális kizsákmányolásáról;
- III. Német-magyar büntetőjogi és kriminológiai kollokvium a freiburgi Max-Planck Intézettel közösen;

- Európai Regionális Konferencia a gyermekek kereskedelmi célú szexuális kizsákmányolása elleni védelemről Európa Tanáccsal és az UNICEF-fel közösen;

5. Közvetlen és közvetett oktatás a szakmai információk minél gyorsabb gyakorlati hasznosítása céljából egyetemeken, főiskolákon, e célra szervezett speciális szakmai összejöveteleken, szakmai tudományos-népszerűsítő folyóiratokban, napilapokban és az elektronikus tömegkommunikáción keresztül.

6. A magyarországi kriminológiai és kriminalisztikai kutatások eredményeinek nemzetközi megismertetése, a külföldi eredmények gyors átvétele.

Ezen belül különösen:

- ◆ szakmai képviseletek ellátása különböző nemzetközi fórumokon,
- ◆ több nyelven elkészített szakmai beszámolók, évkönyvek, intézetismertetők terjesztése közvetlenül és nemzetközi fórumokon, kiadványcserék formájában, valamint Interneten, elsősorban a nyugati és a volt szocialista országok szakmai közösségi körében,
- ◆ részvétel a világ kriminológiai és kriminalisztikai kutatásaiban, a magyar kutatási eredmények hasznosítása és interregionális együttműködésen alapuló kutatásokban,
- ◆ együttműködés külföldi szakmai intézményekkel, így elsősorban Németországban a Max-Planck Institut für ausländisches und internationales Strafrecht-tel, valamint a Holland Igazságügyi Minisztériummal.

Az Intézet tervezett bevétele 147,3 millió forint, melyből a működési bevétel 1,0 millió forint volt.

Az év folyamán különféle megbízásokból és átvett pénzeszközökből az Intézet módosított bevétele 195,7 millió forintra változott, a teljesítés pedig 204,9 millió forint volt. A túlteljesítés abból adódik, hogy az év utolsó napjaiban (december 22-én) beérkezett EU pályázati összeg miatt az előirányzatot már nem volt lehetőség módosítani.

A kiadások teljesítése 183,9 millió forint, mely 3,0 millió forint felhalmozási kiadást tartalmaz. A módosított kiadási előirányzat 94,0 %-ra teljesült, melyből a személyi juttatások és a járulékok felhasználása 99,8 %, a dologi kiadások 69 %-os felhasználásnak felelnek meg.

3. Cím: Igazságszolgáltatás beruházásai

Megnevezés	2000. évi tény	2001.évi eredeti ei.	2001.évi törvényi módosít- tott ei.	2001.évi módosított ei.	2001. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3	4.	5.	6.	7.
	millió forintban egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	-	1017	-	1.631,7	830,9	-	50,9
ebből: személyi juttatás	-	-	-	-	-	-	-
központi beruházás	-	1017	-	765,2	-	-	-
Bevétel	-	43	-	909,5	866,5	-	95,3
Támogatás	866,5	974	-	722,2	722,2	83,3	100,0
Létszám (fő)			*		**		

millió forintban egy tizedessel

2001. évi előirányzat- módosítások levezetése	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
Eredeti előirányzat	1017	43	974	-
Módosítások jogcímenként	-	-	-	-
Fejezeti hatáskörben	614,7	866,5	- 251,8	-
Módosított előirányzat	1.631,7	909,5	722,2	-

A Cím előirányzata a központi beruházások fedezetére biztosított forrást tartalmazza, melynek végrehajtásáról az 1. Címnél szól a beszámoló.

Budapest, 2002. május

Dr. Polt Péter
legfőbb ügyész